

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditor Rəyi
31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə**

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Məcmu gəlir hesabatı	4
Maliyyə vəziyyəti hesabatı	5
Səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatı	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-44

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə, 2-ci və 3-cü səhifələrdə əks etdirilən müstəqil auditorların rəyində göstərilmiş müstəqil auditorların vəzifələri haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və "Bank VTB (Azərbaycan)" ASC-nin (bundan sonra "Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı Bank rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi daşıyır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə Bankın maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişmələri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına ("BMHS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılar üzrə məsuliyyət daşıyır:

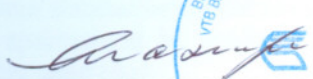
- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- BMHS-na uyğunluğun bəyan edilməsi və əgər bu standartlardan əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa, bu halların maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi; və
- Əgər yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimlilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının BMHS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə olan maliyyə hesabatları 15 fevral 2010-cu il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Oleq Crasnojon
İdarə heyətinin Sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ravilə Şərafətdinova
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Bank VTB (Azərbaycan)” ASC-nin Səhmdarlarına və Direktorlar Şurasına:

Maliyyə hesabatları üzrə auditor hesabatı

Biz “Bank VTB (Azərbaycan)” ASC-nin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2009-cu il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik bu maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə aşağıdakılar aiddir: maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya yanlışlıqdan qaynaqlanan əhəmiyyətli kənarlaşmaların qarşısını almaq məqsədilə daxili nəzarət sisteminin işlənilməsi, hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi; müvafiq mühasibat siyasətinin seçilməsi və tətbiq edilməsi; mövcud şərtlər altında məqbul mühasibat təxminlərinin irəli sürülməsi.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən bu maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Həmin standartların tələbinə görə, biz etik tələblərə əməl etməli və auditi elə şəkildə planlaşdırmalı və aparmalıyıq ki, maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmasına kifayət qədər əmin olaq.

Audit yoxlamasına maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair auditor sübutu əldə etmək üçün proseduraların yerinə yetirilməsi daxildir. Seçilmiş proseduralar auditorun mülahizəsindən, eləcə də saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit proseduralarının işlənilməsi məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, audit yoxlamasına mövcud mühasibat siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin mühasibat təxminlərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün kifayət qədər və uyğun auditor sübutu əldə etmişik.

Rəy

Bizim rəyimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Bankın 31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Baker Tilly Azərbaycan

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MƏCMU GƏLİR HESABATI

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	6	1,879	1,283
Faiz xərcləri	6	(785)	(364)
Faiz gətirən aktivlərin amortizasiya ehtiyatları təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		1,094	919
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların qaytarılması	7	136	189
Xalis faiz gəlirləri		1,230	1,108
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət/(zərər)	8	16	(30)
Haqq və komissiya gəlirləri	9	28	50
Haqq və komissiya xərcləri	9	(54)	(55)
Derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir		-	7
Digər gəlirlər		26	58
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		16	30
Əməliyyat gəlirləri		1,246	1,138
Əməliyyat xərcləri	10	(2,643)	(1,295)
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		(1,397)	(157)
Mənfəət vergisi	11	(113)	(5)
İL ÜZRƏ XALIS ZƏRƏR		(1,510)	(162)
Digər məcmu gəlirlər		-	-
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU ZƏRƏR		(1,510)	(162)
Xalis zərərin bölüşdürülməsi:			
Ana şirkətin sahibkarları		(770)	(83)
Qeyri-nəzarət faizləri		(740)	(79)
		(1,510)	(162)
Cəmi məcmu zərərin bölüşdürülməsi:			
Ana şirkətin sahibkarları		(770)	(83)
Qeyri-nəzarət faizləri		(740)	(79)
		(1,510)	(162)
HƏR SƏHM ÜZRƏ ZƏRƏR			
Əsas və kapitala əlavə edilə bilən (AZN)	12	(0.013)	(0.004)

İdarə Heyəti adından:

Oleq Crasnojon
İdarə heyətinin Sədri

Ravilə Şərafətdinova
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-44-cü səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

"BANK VTB (AZƏRBAYCAN)" ASC

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HESABATI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNƏ
 (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	13	13,529	1,550
Banklardan alınacaq vəsaitlər	14	3,233	6,411
Banklara verilən kreditlər	15	5,009	2,500
Müştərilərə verilən kreditlər	16	4,259	3,642
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	17	2,999	-
Əmlak və avadanlıq	18	1,932	145
Qeyri-maddi aktivlər	19	345	56
Təxirə salınmış vergi aktivi	11	-	36
Digər aktivlər	20	234	178
CƏMI AKTİVLƏR		31,540	14,518
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	21	803	4,005
Müştəri hesabları	22	4,727	276
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	11	77	-
İkinci dərəcəli öhdəlik	23	3,443	2,422
Digər öhdəliklər	25	271	86
Cəmi öhdəliklər		9,321	6,789
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	25	23,815	7,815
Yığılmış zərər		(1,596)	(86)
Cəmi kapital		22,219	7,729
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		31,540	14,518

İdarə Heyəti adından:

Oleq Crasnojon
 İdarə heyətinin Sədri

15 fevral 2010-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ravilə Şərafətdinova
 Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-44-cü səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

SƏHMƏDAR KAPİTALINDA DƏYİŞİKLİKLƏR HESABATI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət/(Yığılmış zərər)	Cəmi kapital
31 dekabr 2007-ci il	28	7,815	76	7,891
Xalis zərər		-	(162)	(162)
31 dekabr 2008-ci il		7,815	(86)	7,729
Adi səhmlərin buraxılması		16,000	-	16,000
Xalis zərər		-	(1,510)	(1,510)
31 dekabr 2009-cu il		23,815	(1,596)	22,219

İdarə Heyəti adından:

Oleq Crasnojon
 İdarə heyətinin Sədri

15 fevral 2010-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ravilə Şərafətdinova
 Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-44-cü səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLIYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Alınmış faizlər		1,852	1,259
Ödənilmiş faizlər		(727)	(352)
Alınmış haqqqlar və komissiyalar		28	50
Ödənilmiş haqqqlar və komissiyalar		(54)	(55)
Xarici valyuta yenidən qiymətləndirilməsi əməliyyatları üzrə mənfəət		-	23
Digər alınmış əməliyyat gəliri		(27)	54
İşçilərə sərf olunan xərclər		(1,405)	(899)
Ödənilmiş inzibati xərclər		(1,134)	(324)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		(1,467)	(244)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma:			
Kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər		3,191	(6,193)
Banklardan alınacaq vəsaitlər		(2,502)	(2,500)
Müştərilərə verilən kreditlər		(409)	604
Digər aktivlər		(56)	(16)
Əməliyyat öhdəliklərində artma/(azalma):			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər		(3,192)	(63)
Müştəri hesabları		4,407	(189)
Digər öhdəliklər		185	(32)
Vergilərin ödənilməsindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/(yönəldilən) xalis pul vəsaitləri		157	(8,633)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-	(212)
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		157	(8,845)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əmlak və avadanlığın alınması	18	(1,881)	(157)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	19	(300)	(6)
Əmlak və avadanlığın satılması		-	4
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiyalar, xalis		(2,995)	-
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		(5,176)	(159)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Subordinasiya borc öhdəliklərinin alınması		1,009	2,422
Adi səhmlərin emissiyası		16,000	-
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		17,009	2,422

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

	(6)	(13)
Məzənnə fərqlərinin pul və pul vəsaitlərinə təsiri		
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ XALIS ARTMA	11,984	(6,595)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	13 1,541	8,136
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	13 13,525	1,541

İdarə Heyəti adından:

Oleq Crasnojon
İdarə heyətinin Sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ravilə Şərafətdinova
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-44-cü səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Müəssisə və onun əsas fəaliyyəti

“Bank VTB (Azərbaycan)” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra “Bank”) 1993-cü ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmiş və 14 dekabr 1993-cü il tarixində ilkin olaraq “Kontinent Bank” kimi qeydiyyatla alınmışdır.

Bank, 22 oktyabr 1993-cü il tarixinə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının (bundan sonra “ARMB”) verdiyi 162-ci saylı ümumi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

Bankın əsas fəaliyyəti kommersiya bank xidmətləri, qiymətli kağızların alınması və satılması, xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar, kreditlərin və zəmanətlərin verilməsidir.

"AF-Bank" ASC, keçmiş "Kontinent Bank" Səhmdar Cəmiyyəti, 22 sentyabr 1993-cü il tarixində ARMB tərəfindən qeydiyyatla alınmışdır. Bank, 11 mart 2003-cü il tarixindən "AF-Bank" adı ilə fəaliyyətə başlamış və 2003-cü ilin iyun ayında Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən qeydiyyatla alınmışdır. 18 may 2005-ci il tarixindən "AF-Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətiyə çevrilmişdir.

ARMB-nin kapitalın adekvatlığı ilə bağlı Banka verdiyi göstərişə əsasən Bank 2007-ci ildə fiziki şəxslərdən hər hansı depozitlərin qəbul edilməsini və fiziki şəxslərə cari hesabların açılmasını dayandırmalı olmuşdur. Bu göstəriş 31 oktyabr 2008-ci il tarixində Rusiyada yerləşən Bank VTB (“VTB”) ASC-nin Bankın səhmdarı kimi qeydiyyatla alındıqdan sonra geri götürülmüşdür.

27 oktyabr 2007-ci il tarixində Kiprdə qeydiyyatdan keçmiş iki şirkət (“Balmwell Limited LLC” (49,99%) və “Nies Ventures Limited LLC” (49,99%)) Bankın 99,8%-i onun keçmiş səhmdarlarından almışdır.

31 iyul 2008-ci ildə Bank VTB ASC “Balmwell Limited LLC” şirkətinin mülkiyyətində olan 390,753 səhmin (Bankın cəmi səhmlərinin 1.000003%-i) və “Nies Ventures Limited LLC” şirkətinin mülkiyyətində olan 19,537,499 səhmin (Bankın cəmi səhmlərinin 49.999997%-i) alınmasına və müvafiq olaraq, Bankda 51% nəzarət paketinin əldə edilməsinə dair razılaşma imzalamışdır.

Alış, müvafiq olaraq, 31 oktyabr 2008-ci il və 2 dekabr 2008-ci il tarixlərində ARMB və Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən Dövlət Antiinhisar Komitəsi tərəfindən təsdiq olunmuşdur. Bundan sonra, 24 fevral 2009-cu il tarixində Bankın adı dəyişərək “Bank VTB (Azərbaycan)” olmuşdur və qeydiyyat prosesini Vergilər Nazirliyi təsdiq etmişdir (24 fevral 2009-cu il tarixli Kommersiya Hüquqi Şəxslərinin Dövlət Reyestrindən çıxarış).

9 noyabr 2009-cu il tarixində “AtaHoldinq” ASC Bankın səhmlərinin 48,99%-ni onun keçmiş səhmdarı “Balmwell Limited LLC”-dən satın almışdır.

Bankın hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi ölkə

Bankın hüquqi ünvanı Nizami küçəsi 96, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bankın Səhmdarları

31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar və fiziki şəxslər Bankın adi səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdarlar	31 dekabr 2009-cu il, %	31 dekabr, 2008-ci il, %
“Bank VTB” ASC (Rusiya Federasiyası)	51.00	51.00
“AtaHoldinq” ASC	48.99	-
Kamilov Əşrəf	0.01	-
“Balmwell Limited” MMC	-	48.99
Məryam Mahnatova	-	0.01
Total:	100%	100%

Bankın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası, ölkə hüdüdlərindən kənarında sərbəst dövriyyəyə malik olmayan valyuta, sərt valyuta nəzarəti, müəyyən qədər yüksək inflyasiya və iqtisadi artım templəri də daxil olmaqla inkişaf etməkdə olan ölkələrə xas bir çox xarakterlərə malikdir. Azərbaycanın bank sektoru ictimai fikirdəki mənfi dəyişikliklərə və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamın azalması halları müşahidə olunur. Bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamın azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini qabaqcadan rəhbərlik tərəfindən proqnozlaşdırılması mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində tez-tez müxtəlif şərtlər və dəyişikliklər baş verir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə, müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyin gələcəkdə təkmilləşdirilməsi zərurəti, girovun qeydiyyatı və istifadəsi üzrə rəsmiləşdirilmiş proseduraların yetersizliyi, eləcə də qanunvericilik və vergi sistemi ilə bağlı digər maneələr daxildir.

2. TƏQDİMATIN ƏSASLARI

Mühasibat əsasları

Bankın hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) və Beynəlxalq Maliyyə Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“BMHSSK”) tərəfindən dərc edilən şərtlər əsasında hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilir. Bəzi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri istisna olmaqla, bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır. İşgüzar fəaliyyətin əsasən Azərbaycan Respublikasında həyata keçirildiyinə görə Bankın funksional maliyyə vahidi də Azərbaycan manatıdır. Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və hesabatlara BMHS-na uyğunlaşdırmaq məqsədilə düzəlişlər verilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırmaq məqsədilə yenidən təsnifləşdirilməsi aiddir.

Əməliyyat valyutası

Bu maliyyə hesabatların əməliyyat valyutası Azərbaycan manatıdır (“AZN”).

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

3. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Əsas tanınma və ölçülmə qaydaları

Bank müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini balansda tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma günü əməliyyat balansda tanınır. Sonradan əməliyyat və hesablaşma tarixləri arasında ədalətli dəyər üzrə ölçülən maliyyə alətlərinin adi yolla alınması zamanı əldə edilən alətlərin tanınması üçün istifadə edilən prinsiplərdən istifadə edilir.

Məcmu gəlir hesabı vasitəsilə ədalətli dəyerdə tanınan maliyyə alətləri istisna olmaqla, bütün digər maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və bu alətlərin alınması və ya buraxılması ilə birbaşa bağlı olan xərclər onun balans dəyərində əlavə edilir. Sonrakı dövrlərdə bu alətlərin dəyərinin yenidən ölçülməsi ilə bağlı mühasibat prinsipləri aşağıda öz əksini tapır.

Pul və pul ekvivalentləri

Pul və pul ekvivalentləri elə aktivlərə deyilir ki, onları nağd vəsaitlərə istənilən zaman tez bir şəkildə çevirmək mümkün olsun və bu zaman onların dəyərində çox cüzi bir fərq baş versin. Nağd pula və ona bərabər tutulan vəsaitlərə nağd pul, 90 günlük ödəmə müddəti olan Azərbaycan Respublikası Milli Bankındakı müxbir hesablar və müddətli depozit hesablar üzrə məhdudiyətsiz qalıqlar, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına (“İƏİT”) daxil olan ölkələrdə yerləşən banklara kredit kartları ilə əməliyyatlar üçün depozitlərdən başqa verilmiş və qısa müddət ərzində nağd vəsaitə köçürülməsi mümkün olan avanslar aiddirlər. Nağd pul axınının müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Milli Bankı tərəfindən tələb olunan məcburi ehtiyat qoyuluşları onların istifadəsi üzrə mövcud olan məhdudiyətlər səbəbindən nağd pul vəsaitlərinə daxil edilmir.

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank digər banklarda müxtəlif müddətlər üzrə əmanətlər yerləşdirir. Banklardan alınacaq vəsaitlər ədalətli dəyerdə tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olan banklardan alınacaq vəsaitlər sonradan amortizasiya olunmuş dəyerdə effektiv faiz metodundan istifadə edərək ölçülür və dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olmayan banklardan alınacaq vəsaitlər təxmin edilən ödəniş tarixi əsasında amortizasiya dəyərində tanınır. Kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır.

Müştərilərə verilən kreditlər

Müştərilərə verilən kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdi.

Bank tərəfindən verilən kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aidiyyəti xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərində bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərəri kimi qeydə alınır və bu zərərlərin xüsusiyyətindən uyğun olaraq məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilən kreditlər ehtimal edilən zərəri üçün hər hansı ehtiyatlar çıxılmaqla uçota alınır.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlər və avanslar, girovun Bankın sahibliyinə keçməsi də daxil olmaqla kredit və avanslar ümitsiz borclara çevrildiyi halda, ehtimal olunan zərərlər üçün yaradılmış ehtiyatlardan silinirlər. Kreditlər və avanslar banka ödənilməli məbləğləri toplamaq üçün rəhbərlik tərəfindən bütün mümkün tədbirlər həyata keçirildikdən və Bank bütün mümkün girovları satdıqdan sonra silinir. Yerli qanunvericiliyə əsasən, kreditlər yalnız Səhmdarların Yığıncağının qərarı ilə, bəzi hallarda isə məhkəmənin müvafiq qərarı ilə silinə bilər.

Dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları

Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində tanınan maliyyə aktivləri üzrə ayrılan ehtiyatlar

Maliyyə aktivlərinin və ya aktivlər qrupunun dəyərində azalma yaranması ilə bağlı rəhbərliyin əlində hər hansı bir obyektiv sübut olduğu hallarda Bank bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq məqsədilə ehtiyat yaradır. Ehtimal edilən itkilər, gələcəkdə zəmanət və alınan girovlar da daxil olmaqla, amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində ölçülən aktivlər üzrə gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin, effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə edilərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır.

Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılmır, əgər sonrakı dövrlərdə, ehtimal edilən itkinin məbləği azalrsa və azalma həqiqətən də ehtiyat yaradılmasından sonra baş vermiş hər hansı bir hadisə ilə bağlıdırsa, bu zaman belə aktivlər üzrə yaradılan ehtiyatlar ehtiyat hesabına düzəliş kimi geri qaytarılır.

İlkin dəyər ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün isə ehtimal edilən itkilər, bu aktivlərdən gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin bu tip aktivlər üzrə mövcud bazar faiz dərəcəsiindən istifadə edərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılmır.

Satılabilən maliyyə aktivləri

Əgər satılabilən aktivin dəyərində azalma baş vermişdirsə, onun qalıq dəyəri (əsas ödəniş və amortizasiya çıxılmaqla) və onun cari ədalətli dəyəri, əvvəlcədən məcmu gəlir hesabatında tanınmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla, arasında fərqdən ibarət olan ümumi məbləğ kapital hesablarından məcmu gəlir hesabatına keçirilir. Satılabilən kimi təsnifatlaşdırılmış kapital instrumentlərinə aid olan dəyərsizləşmə zərərlərinin əks müxabirləşməsi məcmu gəlir hesabatında əks etdirilmir. Borc alətləri üzrə dəyərsizləşmə zərərlərinin əks müxabirləşməsi, əgər bu instrumentin ədalətli dəyərində artım ədalətli olaraq dəyərsizləşmə zərərinin məcmu gəlir hesabatında əks etdirildikdən sonra baş vermiş hadisəyə aid edildiyi hallarda məcmu gəlir hesabatında əks etdirilir.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin uçotunun xitamı

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin (və ya, maliyyə aktivinin bir hissəsi, və ya eyni maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) uçotuna aşağıdakı hallarda xitam verilir:

- aktiv üzrə pul vəsaitlərinin alınma hüququnun müddəti başa çatdıqda;
- aktiv üzrə pul vəsaitlərinin alınma hüququnu Bank digər tərəfə ötürükdə, və ya aktiv üzrə pul vəsaitlərinin alınma hüququnu saxlayaraq, lakin razılaşma əsasında əhəmiyyətli gecikmə olmadan onları üçüncü şəxsə ödənilməsi üzrə öhdəlik nəzərdə tutulduqda; və
- Bank, (a) aktiv üzrə bütün risk və mükafatları əhəmiyyətli dərəcədə digər şəxslərə ötürükdə; və ya (b) aktiv üzrə bütün risk və mükafatlar həm əhəmiyyətli dərəcədə keçirilməmiş həm də saxlanmamışdır, lakin aktiv üzrə nəzarət digər tərəfə ötürülmüşdür.

Maliyyə aktivinin uçotuna o zaman xitam verilir ki, bu aktiv digər tərəfə ötürülmüşdür və bu ötürülmə xitam olunma kriteriyalarına müvafiqdir. Ötürülmə kriteriyaları tələb edir ki, Bank: (a) aktivlər üzrə pul vəsaitlərinin alınmasına dair müqavilə hüquqlarını ötürür; və ya (b) aktivlər üzrə pul vəsaitlərin alınmasına dair müqavilə hüquqlarını özündə saxlayır, lakin müqavilə öhdəlikləri üzrə bu pul vəsaitlərini üçüncü tərəfə ödəməyi öhdəsinə götürür. Ötürmədən sonra Bank ötürülmüş aktiv üzrə risk və mükafatların saxlanılan dərəcəsiini yenidən qiymətləndirir. Əgər əsasən bütün risk və mükafatlar saxlanılmışdırsa, aktiv maliyyə vəziyyəti hesabatında qalır, əgər əsasən bütün risk və mükafatlar ötürülmüşdürsə, aktivə xitam verilir. Əgər əsasən bütün risk və mükafatlar nə saxlanılıb, nə də ötürülmüşdürsə, Bank aktiv üzrə nəzarətinin saxlanılmasını yenidən qiymətləndirir. Əgər nəzarət saxlanılmamışdırsa aktivə xitam verilir. Bank aktiv üzrə nəzarətini saxladıqda, o aktivi müvafiq aid olma dərəcəsi ilə tanımağa davam edir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyinə bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Mövcud olan maliyyə öhdəliyi eyni kreditör tərəfindən əsasən digər şərtlərlə dəyişdirildikdə və ya mövcud olan öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə dəyişdirilmə ilkin öhdəliyə xitam verilməsi və yeni öhdəliyin tanınması kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilir, və müvafiq fərq məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Digər banklardan alınacaq vəsaitlər

Bank digər banklara, ticarət və qeyri-derivativ debitor borclar istisna olmaqla, əvvəlcədən təyin edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə ödəmə müddəti çatan vəsaitləri, digər banklardan alınacaq vəsaitlər kateqoriyasına aid edir. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə ölçülür.

Müştəri hesabları

Müştəri hesabları fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və bu hesablar balansda amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar müəyyənləşdirilmiş və ya sabit ödənişli borc qiymətli kağızlarıdır. Bank onları ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyətinə və imkanına malikdir. Bu qiymətli kağızlar ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar, əgər varsa, çıxılmaqla amortizasiya dəyəri ilə qeydə alınır. Diskontlaşdırılmış dəyər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə, ödəniş tarixinədək olan dövr üzrə faiz gəlirində tanınır.

Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər, yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla balansda tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəlmə, əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Amortizasiya üzrə düz xətt üsulu ilə aşağıdakı dərəcələrdən istifadə edilir:

Mebel və qurğu	25%
Kompüter avadanlığı	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Digər əsas vəsaitlər	20%
İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	33%

İcarəyə alınan daşınmaz əmlaklar icarəyə alınan müvafiq aktivin faydalı istismar müddəti üzrə amortizasiya edilir. Təmir və yenilənmə ilə bağlı xərclər kapitallaşdırılmayanadək, baş verdikləri zaman tutulur və əməliyyat xərclərinə daxil edilir.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərləri hər balans hesabatı tarixinə onların bərpa dəyərlərindən artıq hesablanması, balans dəyərinin hesablanmış dəyərlərindən nə qədər artıq olmasını qiymətləndirmək məqsədilə nəzərdən keçirilir.

Qiymətdən düşmə zərəri müvafiq dövrdə qeydə alınır və əməliyyat xərclərinə daxil edilir. Qiymətdən düşmə zərəri qeydə alındıqdan sonra əmlak və avadanlıqların köhnəlmə xərcləri, ondan qalır dəyərini çıxmaqla (əgər varsa), aktivlərin düzəliş olunmuş balans dəyərini sistemli şəkildə qalan iqtisadi faydalı dövrünə bölməklə gələcək dövrlərə uyğunlaşdırır.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onları vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq balansda tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri balansda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivləri reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmağa üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsi istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəliyi o zaman qarşılaşdırılaraq xalis şəkildə təqdim edilə bilər ki, bu təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə aid edilsin.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi aşağıdakı hallarda əvəzləşdirilə və maliyyə vəziyyəti hesabatında qarşılaşdırılaraq xalis şəkildə əks etdirilə bilər:

- Cari mənfəət vergisi aktivinin cari mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirilməsinə dair Bank müvafiq hüquqa malikdirsə; və
- Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəliyi eyni vergi ödəyicisi olan müəssisəyə və eyni vergilər orqanına aiddirsə.

Banklara ödəniləcək vəsaitlər

Banklara ödəniləcək vəsaitlər onların ilkin ədalətli dəyərində tanınır. Sonralar ödəniləcək məbləğlər amortizasiya olunmuş dəyərində göstərilir və xalis gəlir və müddətindən əvvəl ödəmə dəyəri arasında fərq məcmu gəlir hesabatında effektiv faiz metodu əsasında borc müddəti üzrə tanınır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Bank keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Maliyyə zəmanətləri və akkreditivlər

Bank tərəfindən buraxılmış maliyyə zəmanətləri debitor tərəfindən maliyyə alətinin ilkin və ya dəyişdirilmiş müddətləri ərzində ödənişləri edə bilmədiyi halda sahibkar zərərlərinin əvəzini ödənilməsinə təmin edən kredit sığortalardır. Belə buraxılmış maliyyə zəmanətləri, ilkin olaraq ədalətli dəyərində uçota alınır. Sonradan, onlar (a) ehtiyat kimi uçota alınan dəyərində və (b) ilkin tanınmış dəyərin çıxıldıqda uçota alınır, o zaman ki, ilkin mükafat gəliri üzrə yığılmış amortizasiya maliyyə zəmanətləri və ya akkreditiv üzrə alınır.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalına edilən əlavələr ilkin dəyər ilə tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər, səhmdar kapitalında, elan edildiyi dövr üçün səhmdar kapitalını azaldan maddə kimi təqdim edilir. Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə elan edilən dividendlər isə, BMS 10 “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” standartına uyğun olaraq hesabat tarixindən sonrakı dövrdə baş vermiş hadisələr kimi təqdim edilir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq Bank işçilərin əmək haqlarından təqaüd yardımlarını tutur və onları dövlət pensiya fonduna köçürür. Bundan əlavə bu cür təqaüd sistemi işçilər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması heyət üzrə ümumi xərclərin faizi kimi nəzərdə tutur. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrdə çıxılır. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət pensiya fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Bank dövlət pensiya fondunun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəliri və xərclərinin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri məcmu gəlir hesabatında bütün borc alətləri üçün effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metoduna əsasən qeydə alınır. Bu metod, faiz gəlir və xərclərinin bir hissəsi kimi müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün haqları, əməliyyat xərclərini və digər mükafat və ya diskont edilmiş vasitələri təxirə salır. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin təxmin edilmiş istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək və ya alınacaq vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə aktivlərin və ya maliyyə öhdəliklərin balans dəyərini dəqiq diskontlaşdırılan dərəcədir.

Köhnəlmə nəticəsində maliyyə aktivi hesabdan silinirsə, bu kreditlər üzrə faiz gəliri sonradan mümkün zərərlərin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üzrə istifadə edilən faiz dərəcəsi vasitəsilə tanınır. Aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə yığılmış faizləri faiz dərəcəsi kimi təsnifatlaşdırılır.

Haqq və komissiya gəlir və xərclərinin tanınması

Kreditin verilməsi ilə bağlı yaranan komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və kreditlər üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olduqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınaraq yekun kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olmadıqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar kredit öhdəliyinin qalıq müddəti üzrə məcmu gəlir hesabatında tanınır. Kreditin verilməsi haqqında öhdəliyinin müddəti başa çatdıqda və bu öhdəlik kredit müqaviləsi ilə əvəz olunmadıqda kredit öhdəliyin haqqı məcmu gəlir hesabatında tanınır. Kredit xidmətləri üzrə haqlar xidmətlər görülmə zaman gəlir kimi tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, balans tarixində mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər məcmu gəlir hesabatında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər (zərər çıxılmaqla) sətrində göstərilir.

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	0.8031	0.8010
AZN/1 AVRO	1.1499	1.1292
AZN/Rus rublu	0.0266	0.0272

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivi realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə qarşılaşdırılır.

Seqmentlər üzrə hesabat

Əməliyyat seqmentləri, resursları seqmentlər üzrə yerləşdirmək və onların fəaliyyətini qiymətləndirmək məqsədilə, əməliyyatlar üzrə qərar qəbul etmək səlahiyyəti olan rəhbər işçisi tərəfindən təhlil edilən Bankın komponentləri haqqında daxili hesabatlar əsasında təyin edilir. Bankın seqment üzrə hesabatı aşağıda göstərilən əməliyyat seqmentlərinə əsaslanır: Fərdi bankçılıq (əsasən fərdi müştərilərdən əmanətlərin alınması və istehlak kreditlərin verilməsi, overdraft, kredit kartları və pul köçürmələri vasitələri) və Korporativ bankçılıq (əsasən korporativ və kommertiya müştərilərinə kredit və digər kredit vasitələrinin verilməsi və əmanət və cari hesablar üzrə xidmətlərin göstərilməsi).

Hesabat seqmentləri üzrə məlumatı Bank BMHS-na müvafiq olaraq dəyərləndirir. Hesabat seqmentləri üzrə məlumat aşağıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinin hər biri ilə müvafiq olmalıdır:

- onun xarici müştərilər və seqmentdaxili satışlar və ya köçürmələr üzrə təqdim edilən gəliri bütün əməliyyat seqmentlər üzrə ümumi gəlirinin, daxili və xarici, 10% və ya artıq olduqda; və ya
- onun təqdim olunan mənfəət və zərərin modul dəyəri (i) zərər üzrə hesabat verməyən bütün əməliyyat seqmentlərin toplanmış mənfəətlərinin və (ii) zərər üzrə hesabat verən bütün əməliyyat seqmentlərin toplanmış zərərlərinin modul dəyərinin 10% və ya artıq olduqda; və ya
- onun aktivləri bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış aktivlərinin 10% və ya artıq olduqda.

Əgər seqmentlər üzrə təqdim edilmiş ümumi xarici gəlir müəssisə gəlirinin 75%-dən azdırsa, Bank gəlirinin ən azı 75%-nin hesabat seqmentlərinə daxil olanadək, əlavə seqmentləri hesabat seqmentləri kimi təqdim edir (hətta onlar yuxarıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinə müvafiq olmadığı hallarda).

Rəhbərliyin əhəmiyyətli təxminləri və təxmin edilən qeyri-müəyyənliklərin mənbəyi

Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verməsini tələb edir. Rəhbərlik mütəmadi olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini qiymətləndirir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər əsasında məntiqli hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Bankın maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları

Dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirilmənin aparılması üçün Bank verilən kreditlərin mütəmadi olaraq təhlilini keçirir. Bankın dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları yaratması onun kreditlər və alınacaq vəsaitlər portfelində yarana biləcək dəyərsizləşmə ehtiyatlarının tanınması məqsədi daşıyır. Bank rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır, çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yarana biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Bankın təxmin etdiyi itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Bankın gələcəkdəki fəaliyyət yekunlarına, eləcə də maliyyə vəziyyətinə təsir göstərə bilər.

Borcalanın maliyyə çətinlikləri olduqda və eyni borcalana aid az tarixi məlumat mənbələri əldə etdiyi hallarda dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini təxmin etmək üçün Bankın rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir. Eləcə də, Bank əvvəlki təqdimat əsasında gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklikləri, müştərilərin əvvəlki davranışını, qrup daxilində borcalanın ödəniş qabiliyyətində mənfi dəyişikliklər haqqında ümumi məlumatı və qrup daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar olan ölkə miqyaslı və yerli iqtisadi şərtlərə dair təxminlər edir. Rəhbərlik kredit riski daşıyan aktivlər üzrə tarixi zərər təcrübəsinə və kreditlər qrupunda dəyərsizləşmə üzrə eyni olan obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Tarixi məlumatda cari şərait əks olunmadığından, yeni kreditlər qrupuna dair müşahidə olunan məlumatla düzəlişlər etmək üçün Bank rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları, mövcud iqtisadi və siyasi şərtlər əsasında təyin edilmişdir. Ölkədə baş verə biləcək hadisələri və bu şəraitin maliyyə aktivləri üzrə gələcək dövrlərdə dəyərsizləşmə ehtiyatlarının uyğunluğuna edəcəyi təsirlə bağlı Bank qabaqcadan xəbər vermək iqtidarında deyil.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

Mənfəət və zərər vasitəsi ilə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə alətləri və bütün derivativlər ədalətli dəyərdə əks etdirilir. Belə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri məcburi və ya likvidasiya satış dəyərindən fərqli olan, bu alətin könüllü tərəflər arasında cari əməliyyatda dəyişdirilməsi təxmin edilən məbləğdir. Əgər belə alət üzrə bazar dəyəri mövcuddursa, ədalətli dəyər bu bazar dəyərinə əsaslanaraq hesablanır. Bazarda müşahidə olunan qiymətləndirmə parametrləri mövcud olmayanda və ya müşahidə olunan bazar qiymətlərindən çıxarılması mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrinə əsaslanan riyazi üsullardan istifadə edərək hər bir alət və qiymət modeli üçün müvafiq müşahidə olunan bazar məlumatının təhlilindən çıxarılır. Qiymət modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini eləcə də faiz dərəcələri, daimlilik, valyuta dəyişmə məzənnələri və qarşı tərəfin kredit dərəcələri kimi bazar əsaslı qiymətləndirmə parametrlərini nəzərə alır. Bazar əsaslı qiymətləndirmə parametrlərinin birbaşa müşahidə oluna bilmədiyi hallarda, bazarın bu aləti necə qiymətləndirilməsinə dair məntiqli təsirini təyin etmək məqsədilə rəhbərlik onun ən dəqiq təxminlərinə dair mülahizələr verilir. Bu mülahizələrin formalaşmasında, etibarlı müşahidə olunan məlumat, tarixi məlumat və ekstrapolasiya metodu kimi müxtəlif üsullar istifadə olunur. Müqayisəli bazarlardan alınan məlumatların mövcud olmadığı hallarda ədalətli dəyərin ən bariz göstəricisi müvafiq maliyyə alətinin satınalma qiymətidir. Əməliyyat qiyməti və qiymətləndirmə texnikasına əsaslanan dəyər arasındakı fərq ilkin tanınmada məcmu gəlir hesabatında əks etdirilmir. Sonrakı gəlir və zərərlər, ancaq bazar iştirakçıları tərəfindən qiymət təyin etmək məqsədilə istifadə edilən amillər nəticəsində baş verən dəyişikliklərdən yaranırsa, tanınır.

Bank hesab edir ki, bəyan edilmiş bazar dəyəri mövcud olmadıqda, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsinə dair istifadə edilən təxminlər əsas qeyri-müəyyənlik mənbəyidir, ona görə ki: (i) bu təxminlər müxtəlif dövrlərdə dəyişikliklərə məruz qala bilər, eləcə də bu təxminlərin formalaşdırılmasında rəhbərlik faiz dərəcələri, qiymət amplitudaları, valyuta məzənnələrində dəyişmələr, qarşı tərəfin kredit reytingləri, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatlar üzrə xüsusi təxminlərdən istifadə edir və (ii) qiymətləndirmədə edilən dəyişikliklərin maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən aktivlərə eləcə də Bankın mənfəətinə təsiri maddi ola bilər.

Bəyan edilmiş bazar qiymətləri mövcud olmadıqda rəhbərlik faiz dərəcələri, qiymət amplitudalarını, valyuta məzənnələrində dəyişmələr, qarşı tərəfin kredit reytingi və qiymətləndirmə düzəlişləri, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsində artıq və ya cüzi dəyişikliklər fərqli ehtimallardan istifadə edildiyi hallarda, Bankın təqdim edilmiş xalis mənfəətinə maddi təsir göstərə bilər.

4. YENİ VƏ YENİDƏN QƏBUL EDİLMİŞ STANDARTLARIN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) və BMUSS-nın Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Şərhləri Komitəsi (BMHK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir. Bu yeni standart və şərhlərin qəbul edilməsi Bankın mühasibat uçotu siyasətinə, yəni cari və ya əvvəlki illər üzrə hesabat verilən məbləğlərə, zəruri təsir göstərməmişdir.

BMHS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişdirilmiş standart, ədalətli dəyərin ölçülməsi və likvidlik riskinə dair əlavə açıqlamalar tələb edir. Ədalətli dəyərin ölçülməsi hər maliyyə aləti üzrə üç dərəcəli bölgüdən istifadə edilərək daxil olunan məlumat mənbələri üzrə açıqlanmalıdır. Bundan əlavə, 3-cü Dərəcəli ədalətli dəyər ölçülmələri üçün dövrün əvvəlinə və sonuna olan qalıqlar arasında, eləcə də 1-ci Dərəcəli və 2-ci Dərəcəli ədalətli dəyər ölçülmələri arasında əhəmiyyətli köçürmələr üzrə üzləşdirmələrin aparılması tələb olunur. Dəyişikliklər, həmçinin likvidlik riski üzrə tələb olunan açıqlamalara aydınlıq gətirir. Bank, 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə illik maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyər ölçülmələri üzrə açıqlamaları qiymətləndirir.

BMUS 1 “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı” standartına əlavə dəyişikliklər – 6 sentyabr 2007-ci il tarixində BMUSŞ, BMUS 1 standartına dəyişiklikləri dərc etmişdir. Burada xüsusilə səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatında kapitalın “qeyri sahibkar” subyektlərə aid olan komponentlərində baş verən hərəkətlərin təqdim olunmasında bəzi dəyişikliklərdən bəhs olunur. Standarta olunan dəyişikliklərə əsasən həmçinin əsas maliyyə hesabatlarının BMHS çərçivəsində adlarının da dəyişdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin maliyyə hesabatlarında bu adların dəyişdirilməsi məcburi xarakter daşıyır. BMUS standartına dəyişikliklər 1 yanvar 2009-cu il tarixində başlayan və ondan sonrakı mühasibat dövrlərinə şamil olunur.

BMS 23, “Borc vəsaitləri üzrə xərclər” (2007-ci ilin mart ayında yenidən işlənmişdir; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 23, 2007-ci ilin mart ayında dərc edilmişdir. Bu Standarta edilmiş əsas dəyişiklik, istifadəsi və ya satışı kifayət qədər uzun müddət tələb edən aktivlərə aid olan borc vəsaitləri üzrə xərclərin dərhal xərəcə silinməsi üsulunun ləğv edilməsidir. Buna görə də müəssisə borc vəsaitləri üzrə xərcləri aktivin ilkin dəyəri kimi kapitallaşdırmalıdır. Yenidən işlənmiş bu standart kapitallaşdırmaya başlanma tarixi 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonraya təsadüf edən və tələblərə cavab verən aktivlərə aid borc vəsaitləri üzrə xərclərə prospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 8 “Əməliyyat seqmentləri” – 30 noyabr 2006-cı il tarixində BMUSŞ, BMUS 14 “Seqmentlər üzrə hesabat” standartını əvəz edən və müəssisə tərəfindən seqment təhlilləri üzrə hesabatın rəhbərliyin istifadə etdiyi məlumatlara əsaslandırılmağını tələb edən BMHS 8 standartını dərc etmişdir. BMHS 8, 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan dövrlər üçün qüvvəyə minir. Bu standartın qəbul edilməsi Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya maliyyə nəticələrinə təsir göstərməmişdir. Bank bu qənaətdədir ki, əməliyyat seqmentləri əvvəlcə BMUS 14 “Seqmentlər üzrə hesabat” təyin olunmuş biznes seqmentləri ilə eynidir.

BMUS 18 “Gəlir” əlavəsində dəyişikliklər. Bu dəyişiklik əməliyyat xərclərinin (BMUS 39 “Maliyyə Instrumentləri: Tanınma və Ölçülmə” göstəriləyi kimi) və müvafiq birbaşa xərclərin (əvvəlcədən BMUS 18-də göstəriləyi kimi) təqdimatındakı uyğunsuzluqları aradan qaldırmaq məqsədi daşıyır. Dəyişdirilmiş standarta əsasən ancaq əlaqəli əməliyyat xərcləri (BMUS 39-da göstəriləyi kimi) təxirə salınıb və effektiv faiz dərəcəsi üzrə düzəliş kimi tanına bilər.

BMUS 32 Maliyyə Instrumentləri: Təqdimat və BMUS 1: Maliyyə Hesabatlarının təqdimatı. Bu dəyişiklikdən əvvəl, BMUS 32 məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdə təsisçilərin paylarını öhdəlik kimi təsnifatlaşdırılmasını tələb edirdi. Bunun səbəbi belə cəmiyyətlərin payçısı onun payının cəmiyyətin xalis aktivlərindən ödənilməsidir. BMUS 32 standartında baş verən dəyişikliyə əsasən, belə paylar, şirkətdə qalıq payları əks etdirdiyi üçün hesabatlarda öhdəlik kimi deyil, kapital kimi təsnifatlaşdırılmalıdır.

BMHS 3, Müəssisələrin Birləşməsi (2008-ci ilin yanvar ayında yenidən işlənmişdir; satınalma tarixi 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan birinci illik hesabat dövrünün təsadüf edən müəssisələrin birləşməsi üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMHS 3, müəssisələrə nəzarət olunmayan iştirak paylarının qiymətləndirilməsini, mövcud BMHS 3 üsulu ilə (alıcının əldə edilmiş müəssisənin identifikasiya edilə bilən xalis aktivlərində proporsional payı) və ya ədalətli dəyərlə həyata keçirməyə imkan verir. Yenidən işlənmiş BMHS 3 müəssisələrin birləşməsinin zamanı satınalma metodunun tətbiqi üzrə daha ətraflı məlumat verir. “Qudvil”-ə aid olan hissənin hesablanması məqsədilə, mərhələli satınalma prosesində bütün aktiv və öhdəliklərin hər bir mərhələdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməsi tələbi hesabatdan çıxarılmışdır. Bundan sonra qudvil, satınalma tarixində şirkətə qoyulmuş əvvəlki investisiyanın ədalətli dəyəri, ödənilmiş məbləğ və əldə edilmiş xalis aktivlər arasında fərq kimi uçota alınacaqdır. Satınalma prosesi ilə bağlı xərclər müəssisələrin birləşməsi əməliyyatından ayrıca tanınacaq və qudvil kimi yox, xərc kimi uçota alınacaqdır. Alıcı şirkət, satınalma tarixində, satınalma prosesi ilə bağlı yarana biləcək şərti öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti hesabatında öhdəlik kimi uçota almalıdır. Satınalma tarixindən sonra bu öhdəliyin dəyərindəki dəyişikliklər qudvilin təshih edilməsi yolu ilə deyil, tətbiq edilən digər BMHS-lərə uyğun olaraq uçota alınacaqdır. Yenidən işlənmiş BMHS 3, yalnız bir neçə müəssisənin iştirakı ilə müəssisələrin birləşməsinə və yalnız müqavilə əsasında həyata keçirilmiş müəssisələrin birləşməsinə əhatə edir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

BMHS 2 Pay Əsasında Ödənişlər Standartına Əlavə - Hüquqların Verilməsi və Ləğv Edilməsi Şərtləri (2008-ci ilin yanvar ayında buraxılmışdır; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu əlavədə, yalnız xidmət və icra şərtlərinin, hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtləri olması müəyyən edilir. Pay əsasında ödənişlərin digər xüsusiyyətləri hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtlərinə aid deyil. Bu Əlavə, müəssisənin və ya digər tərəflərin ləğv edilməsinin eyni uçot qaydası ilə aparılmasını müəyyənləşdirir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 1, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarının İlkin Tətbiqi (1 yanvar 2009-cu il tarixində başlanan dövrdən etibarən BMHS-ni tətbiq etməyə başlayan müəssisələr üçün). BMHS 1 yeni versiyası əvvəlki versiyanın mahiyyətini saxlayan, lakin strukturunda dəyişdirilmiş versiyadır. Düzəliş, ilkin tətbiq zamanı investisiyaların dəyərləndirilməsinə aiddir.

Hecinq üzrə qəbul edilmiş Maddələr - (BMUS 39 Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçülmə standartına 31 iyul 2008-ci il tarixli düzəlişlər). Bu düzəlişlər 1 iyul 2009-cu il tarixindən etibarən qüvvəyə minmişdir. Bu düzəlişlər hecinq mühasibatlığı üzrə iki məsələyə aydınlıq gətirir:

- inflyasiyanın tam və ya qismən hecinq riski yaradan faktor kimi təyin edilməsi; və
- opsiyalarla hecinq.

BMUS 27, Konsolidasiya Edilmiş və Konsolidasiya Edilməmiş Hesabatlar (yanvar, 2008-ci ildə yenidən işlənmişdir; 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMUS 27 şirkətdən ümumi gəlirlərin baş müəssisə sahiblərinə və nəzarət olunmayan pay sahiblərinə (bundan əvvəl “azlığın payı”) aid edilməsini tələb edir (hətta nəzarət olunmayan pay üzrə nəticələrin mənfəi olduğu hallarda). Qüvvədə olan standart əksər hallarda artıq zərərlərin baş müəssisənin sahiblərinə aid edilməsini tələb edir. Bundan əlavə, yenidən işlənmiş standartda göstərilir ki, baş müəssisənin törəmə müəssisədəki iştirak payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyəcək dəyişikliklər səhm alətləri üzrə əməliyyatlar kimi uçota alınsın. Standart həmçinin törəmə müəssisə üzrə nəzarətin itirilməsi nəticəsində yaranan hər hansı mənfəət və zərərin müəssisə tərəfindən qiymətləndirilməsini müəyyənləşdirir. Nəzarətin itirildiyi tarixdə keçmiş törəmə müəssisədə saxlanılmış investisiyalar ədalətli dəyərle ölçülməlidir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Digər yeni standartlar və şərhlər:

Bank aşağıdakı yeni standartlar və şərhlər qəbul edilməmişdir:

- BMHŞK 15 *Daşınmaz əmlakın tikilməsi üzrə sazişlər* (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 9 *“Əlavə elementli derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi”* düzəliş (30 iyun 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başa çatmış illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 16 *Xarici əməliyyatlarda xalis investisiyaların hecinqi* (1 oktyabr 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 17 *Qeyri-monetar aktivlərin sahibkarlara paylanması* (1 iyun 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir);
- BMHŞK 18 *Müştərilərdən alınan aktivlərin təqdimatı* (1 iyul 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir).

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartlar və şərhlər Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

5. MÜHASİBAT UÇOTU ÜZRƏ YENİLİKLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilmə tarixinə Bank tərəfindən qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən şərtlər buraxılmış lakin qüvvəyə minməmişdir.

BMHŞK 9 “Əlavə elementli derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi” tələb edir ki, müqavilədə dəyişikliklər edilmədiyi hallarda, əlavə elementli derivativlərin ilkin tanınmadan sonra müqavilədən ayrılmasının qiymətləndirilməsi aparılmasın. BMHŞK 9-un qəbul edilməsi Bankın fəaliyyəti nəticələrinə və ya maliyyə vəziyyətinə təsir göstərməmişdir.

BMHŞK 18 “Müştəri Tərəfindən Keçirilmiş Aktivlərin” müştəri tərəfindən əmlak, qurğu və avadanlığın alıcıya keçirməsindən mühasibat uçotunda yaranan ixtilafın qaydaya salınması məqsədi ilə buraxılmışdır. Bu şərhə qeyd edilir ki, keçirilmiş əmlak, qurğu və avadanlığın vahidi alıcının aktiv təyinatına cavab verirsə, alıcı aktivi keçirilmə tarixinə ədalətli dəyərində və krediti gəlir kimi tanınmalıdır. Şərh 1 iyul 2009-cu il tarixində və bu tarixdən sonra müştəri tərəfindən keçirilmiş aktivlərə tətbiq edilir.

BMUS 36 Aktivlərin Dəyərsizləşməsi (1 yanvar 2010-cu il tarixindən qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik qudvilin pul vəsaitləri yaradan idarə vahidlərinə yerləşdirilməsini müəyyən edir. Qudvilin yerləşdirilə biləcəyi ən böyük vahid, BMHS 8-də qeyd edilən əməliyyat seqmentidir və yalnız bundan sonra BMHS 8-in tələb etdiyi birləşdirmə meyarından istifadə etmək olar.

BMUS 24 “Əlaqəli Tərəflərin Açıqlanması” (Yenidən baxılıb). 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış yenidən baxılmış BMUS 24 hökumətə aidiyyəti olan müəssisələr üçün açıqlama tələblərini sadələşdirir və əlaqəli tərəf təyinatını aydınlaşdırır. Əvvəl hökumət tərəfindən nəzarət edilən və ya zəruri təsiri olan müəssisədən həmin hökumət tərəfindən nəzarət edilən və ya zəruri təsiri olan müəssisələrlə olan bütün əməliyyatlarının açıqlanması tələb olunurdu. Yenidən baxılmış standart bu əməliyyatlar haqqında açıqlamaları o zaman tələb edir ki, onlar fərdi və ya birgə zəruridir. Yenidən baxılmış BMUS 24 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ondan sonra başlanan illik müddətlər üçün tətbiq edilir və tez tətbiqə yol verilir. Bank yenidən baxılmış BMUS 24 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qəbul etməyə qərar vermişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) 12 noyabr 2009-cu il tarixində **BMHS 9 “Maliyyə Alətləri”** standartını dərc etmişdir. Standart BMUS 39 “Maliyyə Alətləri” əvəz etmək üçün üç tərəfli layihənin birinci mərhələsini təşkil edir: BMHS 9 “Maliyyə Alətləri” kimi tanınan yeni standart 1 yanvar 2013-cü il tarixindən etibarən məcburi olacaq və standartın erkən tətbiqinə icazə verilir. Müəssisələr 31 dekabr 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başa çatmış hesabat dövrləri üçün birinci fazanı qəbul edə bilərlər. BMHS 9-un birinci fazası təsnifatlaşdırma və maliyyə aktivlərinin ölçülməsi üzrə yeni tələbləri təqdim edir. Xüsusilə də bütün maliyyə aktivlərinin sonrakı dövrlərdə ölçülməsi amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərdə təqdim edilməsi şərti irəli sürülür və ticarət məqsədləri ilə saxlanılan kapital alətləri istisna olmaqla digər alətlərin kapital hesabları vasitəsilə ümumi gəlir hesabatında təqdim edilməsinə yol verilmir. Hal hazırda Bank yeni standartın qəbul edilməsinin təsirini qiymətləndirir və ilkin tətbiq olunma tarixinə dair imkanları nəzərdən keçirir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Min Azərbaycan Manatı ilə)

6. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə faiz gəlirləri		
- dəyərsizləşmə nəticəsində silinmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	1,879	1,283
- dəyərsizləşməmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	-	-
Cəmi faiz gəlirləri	1,879	1,283
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştərilərə verilən kreditlər üzrə faiz gəlirləri	570	209
Banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər və kreditlər üzrə faiz gəlirləri	4	116
Borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	1,305	958
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə cəmi faiz gəlirləri	1,879	1,283
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri	(785)	(364)
Cəmi faiz xərcləri	(785)	(364)
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz xərcləri	(46)	(2)
Bank depozitləri üzrə faiz xərcləri	(651)	(362)
Hökumət və digər kredit institutlarından kreditlər üzrə faiz xərcləri	(88)	-
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	(785)	(364)
Kreditlər üzrə ehtimal edilən zərərlərdən əvvəl faiz gətirən aktivlər üzrə xalis faiz gəlirləri	1,094	919

7. EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYAT, DİGƏR EHTİYATLAR

	Müştərilərə verilən kreditlər
31 dekabr 2007-ci il	(325)
Ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	-
Ehtiyatların bərpa edilməsi	189
31 dekabr 2008-ci il	(136)
Ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	-
Ehtiyatların bərpa edilməsi	136
31 dekabr 2009-cu il	-

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

8. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT/(ZƏRƏR)

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Dilinq əməliyyatları, xalis	15	24
Valyuta balanslarının yenidən qiymətləndirilməsi, xalis	1	(54)
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət/(zərər)	16	(30)

9. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	9	21
Müştəri hesabları üzrə əməliyyatlar	8	11
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	10	18
Digər	1	-
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	28	50
Haqq və komissiya xərcləri:		
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	(2)	(1)
Müştəri hesabları üzrə əməliyyatlar	(45)	(42)
Müxbir hesabları üzrə əməliyyatlar	(4)	(12)
Digər	(3)	-
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(54)	(55)

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

10. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları və digər mükafatlar	(1,145)	(738)
İcarə xərcləri	(561)	(112)
Sosial sığorta xərcləri	(260)	(161)
Nümayəndəlik xərcləri	(157)	-
Amortizasiya və köhnəlmə	(104)	(72)
Reklam və marketinq xərcləri	(82)	-
İşçilərə sərf olunan digər xərclər	(61)	-
Ezamiyyət xərcləri	(42)	(20)
Rabitə xərcləri	(37)	(22)
Peşəkar xidmətlər	(31)	(76)
Ofisin təchizat xərcləri	(26)	(7)
Üzvlük haqları	(22)	(12)
Nəqliyyat xərcləri	(16)	(100)
Vergilər, mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	(16)	(9)
Mühafizə xidmətləri	(15)	(13)
Təmir xərcləri	(14)	(15)
İşçilər üçün təlim və maliyyə yardım	(9)	(11)
Ofis ləvazimatları	(5)	(1)
Sığorta xərcləri	(5)	(10)
Kommunal xidmətlər	(3)	(2)
Digər xərclər	(32)	(4)
Cəmi əməliyyat xərcləri	(2,643)	(1,295)

11. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar BMHS-dan fərqlənə bilər.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi fərqləri yaranır. Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlərin mühasibat sistemində görə qalıq dəyəri ilə vergi qanunvericiliyinə görə qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranmışdır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilən kreditlər	-	195
Əmlak və avadanlıq	-	36
Qeyri-maddi aktivlər	-	5
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	-	236
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər		
Əmlak və avadanlıq	(191)	-
Müştərilərə verilən kreditlər	(90)	-
Banklardan alınacaq vəsaitlər	(84)	-
Qeyri-maddi aktivlər	(20)	-
Digər aktivlər	-	(4)
Yığılmış faizlər	-	(9)
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	(45)
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(385)	(58)
Xalis vergi bazasını (artıran)/azaldan müvəqqəti fərqlər	(385)	178
Xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi, mənfəət vergisi faizi ilə (20%/22%)	77	36

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəl zərər	(1,397)	(157)
Qanunla təyin edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	20%	22%
Qanunla müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	279	34
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(45)	(7)
Vergi dərəcəsinin dəyişdirilməsinin təsiri	(28)	-
Mənfəət vergisində əlaqəli müəssisələrin payı	(319)	(32)
Mənfəət vergisi xərcləri	(113)	(5)
Cari mənfəət vergisi xərci	-	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə xərclər	(113)	(5)
Mənfəət vergisi xərcləri	(113)	(5)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri		
Dövrün əvvəlinə	36	41
Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə artım (öhdəliklər)/aktivlər	(113)	(5)
Dövrün sonuna	(77)	36

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə mənfəət vergisi aktiv və öhdəlikləri aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri	-	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri	(77)	36
Cəmi mənfəət vergisi (öhdəliyi)/aktivi	77	36

2008-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti maliyyə institutlarının (bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərinin) kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması məqsədi ilə onları üç il müddətinə mənfəət vergisindən azad etmişdir. Bu qanun 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minmiş və həmin tarixdən tətbiq edilir. Bu qanuna əsaslanaraq, əgər vergiyə cəlb edilən müvəqqəti fərqlərin predmeti bu dövr ərzində baş verərsə, heç bir vergi öhdəlikləri hesablanmamalıdır, əks halda bu cari gəlir, vergi faizindən istifadə edərək hesablanmalıdır. Bank tam olaraq təxirə salınmış vergi öhdəliklərini təmin etmişdir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

12. SƏHM ÜZRƏ ZƏRƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Zərər:		
İl üzrə xalis zərər	1,510	162
Hər səhm üzrə əsas zərərin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	119,075	39,075
Hər səhm üzrə zərər - əsas və kapitala əlavə edilə bilən (AZN)	0.013	0.004

13. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Nəgd pul	1,472	26
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,366	237
Digər banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər	691	1,287
Cəmi pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	13,529	1,550

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər 4 min AZN və 7 min AZN, müvafiq olaraq, təşkil etmişdir və bu da ARMB-da tələb olunan minimum ehtiyatlara aiddir. Bank, müxbir hesablarında olan vəsaitləri tamamilə o şərtlə istifadə edə bilər ki, 15 gün müddəti üzrə orta günlük balans tələb olunan ehtiyatdan artıq olsun. Bankdan, bu ehtiyatları ARMB-da mütəmadi olaraq saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı üçün pul və pul ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Nəgd pul	11,366	237
ARMB-dakı nəgd vəsaitlərin qalığı	691	1,287
Çıxılsın ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	(4)	(8)
Cəmi pul və pul ekvivalentləri	12,053	1,516

Pul və pul ekvivalentlərin valyuta, likvidlik və coğrafi təhlilləri 32 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

14. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
"AG Bank" ASC	1,700	1,606
"Bank Standard" QSC	731	1,202
"Günay Bank" ASC	401	-
"Kredo Bank" ASC	401	-
"Bank of Baku" ASC	-	3,603
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	3,233	6,411

31 dekabr 2009-cu il tarixinə banklardan alınacaq vəsaitlər illik faiz dərəcəsi 8-15% ilə (2008-ci ildə: 15-17%) 3,233 min AZN (2008-ci ildə: 6,412 min AZN) təşkil edir ki, bu da Bankın kapitalının 14%-ni təşkil edir (2008-ci ildə: 82%).

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə maksimal kredit riskinə məruz qalma, müvafiq olaraq, 3,233 min AZN və 6,412 min AZN təşkil etmişdir.

Kredit institutlarından alınacaq vəsaitlərin valyuta, likvidlik və coğrafi təhlilləri 32 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

15. DİGƏR BANKLARA VERİLMİŞ KREDİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
“Texnika Bank” ASC	1,504	500
“Rabitə Bank” ASC	804	500
“Bank of Azerbaijan” ASC	501	-
“Royal Bank” ASC	500	-
“Zamin Bank” ASC	500	-
“Kredo Bank” ASC	500	-
“NBC Bank” ASC	400	-
“United Kredit Bank” ASC	300	-
“UniBank” ASC	-	500
“Günay Bank” ASC	-	500
“Muğan Bank” ASC	-	500
Cəmi digər banklara verilmiş kreditlər	5,009	2,500

31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bankın digər banklara verilmiş kreditləri, səkkiz rezident kommertiya bankına müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəmə tarixləri 2010-cu ilin yanvar-iyun ayları (2008-ci ildə: 2009-cu ilin yanvar-mart ayları) və illik faiz dərəcələri 2-16% (2008-ci ildə: 14-16%) olan, 5,009 min AZN (2008-ci ildə: 2,500 min AZN) məbləğində vəsaitlərdən ibarətdir.

Banklardan alınacaq vəsaitlərin valyuta, likvidlik və coğrafi təhlilləri 32 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

16. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLƏN KREDİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Verilmiş kreditlər	4,259	3,778
Çıxılsın: Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	-	(136)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	4,259	3,642

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə, müştərilərə verilən kreditlər üzrə yığılmış faiz gəlirləri, müvafiq olaraq, 85 min AZN və 75 min AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatların hərəkəti 7 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir.

Aşağıdakı cədvəl, təminatın ədalətli dəyəri artıq olan təminatlarla zəmanət edilmiş kreditləri yekunlaşdırır:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Mal və ehtiyatlarla təmin edilmiş kreditlər	2,862	-
Daşınmaz əmlakla təmin edilmiş kreditlər	1,330	1,019
Təminatatsız kreditlər	38	1
Qiymətli metallarla təmin edilmiş kreditlər	22	-
Avadanlıqla təmin edilmiş kreditlər	4	2,622
Digər təminatlar	3	-
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	4,259	3,642

Sənaye üzrə təhlillər

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Fiziki şəxslər	1,297	202
Ticarət	2,962	1,940
Tikinti	-	1,500
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	4,259	3,642

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlərin təhlili aşağıda təqdim edilir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
İstehlakçı kreditlər	61	17
Sahibkarlıq kreditləri	1,001	-
İpoteka kreditləri	235	185
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	1,297	202

31 dekabr 2009-cu il tarixinə girov təminatı haqqında məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	Sahibkarlara verilən kreditlər	İpoteka kreditləri	Cəmi
Təminatlı kreditlər	-	32	-	-	32
Təminatlı kreditlər:					
- daşınmaz əmlak	1,100	-	-	235	1,335
- nəqliyyat	-	-	-	-	-
- korporativ təminatlar	-	-	-	-	-
- qiymətli kağızlar	-	-	-	-	-
- daşınan əmlak	1,862	4	1,001	-	2,867
- nağd pul vəsaitləri	-	-	-	-	-
- qiymətli metallar	-	25	-	-	25
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər			1,001	235	4,259

31 dekabr 2008-ci il tarixinə girov təminatı haqqında məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	Sahibkarlara verilən kreditlər	İpoteka kreditləri	Cəmi
Təminatlı kreditlər	-	1	-	-	1
Təminatlı kreditlər:					
- daşınmaz əmlak	-	-	-	185	1,019
- nəqliyyat	1,500	-	-	-	1,500
- korporativ təminatlar	-	-	-	-	-
- qiymətli kağızlar	-	-	-	-	-
- daşınan əmlak	1,106	16	-	-	1,122
- nağd pul vəsaitləri	-	-	-	-	-
- qiymətli metallar	-	-	-	-	-
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər		17	-	185	3,642

Müştərilərə verilmiş kreditlərin valyuta, likvidlik və coğrafi təhlilləri 32 saylı Qeyddə açıqlanmışdır.

17. ÖDƏNİŞ TARİXİNƏDƏK SAXLANILAN İNVESTİSİYALAR

31 dekabr 2009-cu il tarixinə ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalara nağd ödəniş vasitəsilə alınmış ödəmə müddəti 2010-cu ilin yanvar ayı olan 3,000 min AZN məbləğində Maliyyə Nazirliyinin kupon istiqraz vərəqələri daxildir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə bu istiqraz vərəqələri üzrə 4 min AZN faiz gəliri hesablanmışdır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyaların valyuta, likvidlik və coğrafi təhlilləri 32 saylı Qeyddə açıqlanmışdır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

18. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə əmlak və avadanlıq aşağıda göstərilənlərdən ibarət olmuşdur:

	Mebel və qurğu	Kompüter və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	Cəmi
İlkin dəyəri						
31 dekabr 2007-ci il	81	70	31	1	-	183
Əlavələr	13	18	126	-	-	157
Silinmələr	(10)	(13)	(13)	(1)	-	(37)
31 dekabr 2008-ci il	84	75	144	-	-	303
Əlavələr	361	625	71	73	751	1,881
Silinmələr	(51)	(4)	-	-	-	(55)
31 dekabr 2009-cu il	394	696	215	73	751	2,129
Yığılmış amortizasiya						
31 dekabr 2007-ci il	(58)	(44)	(26)	-	-	(128)
İl üzrə tutulmalar	(17)	(16)	(31)	-	-	(64)
Köçürmələr	8	12	14	-	-	34
31 dekabr 2008-ci il	(67)	(48)	(43)	-	-	(158)
İl üzrə tutulmalar	(20)	(36)	(35)	(2)	-	(93)
Köçürmələr	52	2	-	-	-	54
31 dekabr 2009-cu il	(35)	(82)	(78)	(2)	-	(197)
Xalis balans dəyəri						
31 dekabr 2009-cu il	359	614	137	71	751	1,932
31 dekabr 2008-ci il	17	27	101	-	-	145

19. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə qeyri-maddi aktivlər aşağıda göstərilənlərdən ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
İlkin dəyəri		
1 yanvar	82	76
Əlavələr	300	6
Silinmələr	-	-
31 dekabr	382	82
Yığılmış amortizasiya		
1 yanvar	(26)	(18)
İl üzrə tutulmalar	(11)	(8)
Silinmələr	-	-
Xalis balans dəyəri	(37)	(26)
31 dekabr	345	56

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

20. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
BMUS 39 standartına müvafiq olaraq kreditlər və alınacaq vəsaitlər kimi tanınmış digər maliyyə aktivləri:		
Digər əməliyyatlar üzrə avans ödənişləri və alınacaq vəsaitlər	1	4
Derivativ maliyyə alətləri	-	7
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması üzrə avans ödənişləri	2	11
Əvvəlcədən ödənilmiş vergilər	-	154
İcarə üzrə avans ödənişi	231	2
	<u>234</u>	<u>178</u>
Cəmi digər aktivlər	<u>234</u>	<u>178</u>

21. DİGƏR BANKLARA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Bankların və digər maliyyə institutlarının müddətli depozitləri	-	4,005
Digər bankların müxbir hesabları	803	-
	<u>803</u>	<u>-</u>
Cəmi digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	<u>803</u>	<u>4,005</u>

31 dekabr 2009-cu il tarixinə digər banklara ödəniləcək vəsaitlərə “Rabitə Bank” ASC-nin illik faiz dərəcəsi 2% olan və 803 min AZN təşkil edən ləro hesabı aiddir.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bank öz səhmdarından (“Bank VTB” ASC) cəmi 4,005 min AZN və ya 5,000 min ABŞ dolları məbləğində müddəti 24 iyun 2009-cu il tarixində başa çatan və ildə 10.04% dərəcəsi ilə faiz hesablanan, faizləri hər ay ödənilməli olan ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş qısamüddətli kredit götürmüşdür. Əsas məbləğ ödəmə müddəti başa çatanda ödənilməlidir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə, digər banklara ödəniləcək vəsaitlər üzrə hesablanmış faiz gəlirləri, müvafiq olaraq, sıfır AZN və 180 min AZN təşkil etmişdir.

22. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Müddətli depozitlər	4,572	191
Tələb olunanadək depozitlər	155	85
	<u>4,727</u>	<u>276</u>
Cəmi müştəri hesabları	<u>4,727</u>	<u>276</u>

31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə müştəri hesabları üzrə hesablanmış faiz xərcləri, müvafiq olaraq, 47 min AZN və 0.2 min AZN təşkil etmişdir.

Fiziki şəxslər tərəfindən yerləşdirilmiş müddətli depozitlərin illik orta faiz dərəcəsi 13.4 % təşkil edir. (2008-ci ildə: illik 11,2%).

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə strukturu aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Fiziki şəxslər	3,384	13
Sığorta	1,261	199
Ticarət	70	24
İctimai təşkilatlar	12	37
Nəqliyyat və rabitə	-	2
Digər	-	1
Cəmi müştəri hesabları	4,727	276

31 dekabr 2009-cu il tarixinə 3,000 min AZN (63%) məbləğində müştərilər qarşısındakı öhdəliklər bir iri müştəriyə (2008-ci ildə: beş) aiddir (2008-ci ildə: 199 min AZN (72%)).

23. SUBORDİNASİYA BORC ÖHDƏLİYİ

31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bankın subordinasiya borc öhdəliyinə Bankın təsisçisi olan Bank VTB ASC ilə ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş, əsas məbləği 3,443 min AZN və ya 4,293 min ABŞ dolları (2008-ci ildə: 2,422 AZN və ya 3,023 ABŞ dolları) olan, müddəti 10 dekabr 2014-cü il tarixində başa çatan, illik 14% dərəcəsi ilə faiz hesablanan və faizləri hər ay ödənilməli olan subordinasiya krediti daxildir. Əsas məbləğ ödəmə müddəti başa çatanda ödənilməlidir. Bank iflasa uğrayarsa və ya ləğv edilərsə bu kreditin ödənilməsi Bankın digər kreditorlar qarşısında öhdəlikləri qaytarıldıqdan sonra aparılmalıdır.

24. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Təchizatçılara ödəniləcək vəsaitlər	98	2
Mənfəət vergisi istisna olmaqla digər vergilər	47	2
Digər kreditorlar	47	-
Peşəkar xidmətlər üzrə öhdəliklər	40	70
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	25	-
Dövlət büdcəsinə və yerli fondlara ödəniləcək vəsaitlər	10	-
Pul köçürmələri və plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	-	12
Digər	4	-
Cəmi digər öhdəliklər	271	86

25. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə təsdiq edilmiş, buraxılmış və dövriyyədə olan səhmdar kapitalı 23,815 AZN və 7,815 AZN dəyərində, hər birinin dəyəri 0,2 AZN olan, müvafiq olaraq, 119,075 və 39,075 adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Hər pay sahibi bir səs hüququna malikdir.

Bankın səhmdar kapitalı Azərbaycan Manatında onun səhmdarları tərəfindən təsis edilmişdir və onların dividend əldə etmək və digər kapital bölüşdürülməsi hüquqları var. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən Bankın səhmdarları aşağıda göstərilən hüquqlara malikdir: Bankın idarə edilməsində iştirak etmək, rəhbərliyə və icraedici orqanlara seçmək və seçilmək, Bankın fəaliyyətinə dair məlumat əldə etmək, ildə bir dəfə illik hesabatlar və maliyyə hesabatları ilə tanış olmaq, səhmdarların ümumi məclisinin yığılmasını tələb etmək, Bank fəaliyyətinin auditini tələb etmək və Bankın fəaliyyəti dayandırıldıqda kreditorlarla hesablaşdıqdan və hesablanmış lakin ödənilməmiş dividendlərin ödənilməsindən sonra qalan Bank aktivlərini almaq.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

26. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balans kənarı risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır. Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Bankın maksimum kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan kontraktlar üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təyin edilir.

Bank balansdan kənar öhdəliklər üzrə balans öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir. 31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə nominal və ya kontrakt üzrə balansdan kənar öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Kreditlər üzrə şərti öhdəliklər		
İstifadə olunmamış kredit xətləri	98	97
Verilmiş zəmanətlər	-	-
Əməliyyat lizinqi üzrə şərti öhdəliklər		
1 ildən gec olmayaraq	-	-
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri	98	97

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə Bankın kapital qoyuluşları üzrə hər hansı bir mühüm öhdəliyi olmamışdır.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülür. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Banka qarşı adətən müştərilər tərəfindən kreditlərin alınması zamanı hesablanan komissiyalarla bağlı müəyyən iddialar irəli sürülür. Fəridlərə verilən kreditlər üzrə banklardan tələb olunan effektiv faiz dərəcəsi risklərinə dair ARMB təlimat buraxmışdır. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, mümkün olan iddialar Bank üçün mənfi nəticəli olmayacaq və kredit sazişləri üzrə əlavə məlumatın aşılmasına dair proseduraların hazırlanması prosesi ARMB təlimatı ilə müvafiqdir.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının sahibkarlıq və xüsusən də, vergi qanunvericiliyində maddələrin müxtəlif təfsir dərəcələri yarana bilər. Bundan əlavə vergi orqanlarının nümayəndələri ilə rəhbərliyin vergi qanunvericiliyi haqqında şərhləri fərqli olduğundan, qanunun hər hansı bir izahatı vergi orqanları tərəfindən tələb olunarsa, bu halda Bank, ola bilsin ki, əlavə vergi, cərimələr və faiz ödəmək məcburiyyətində qalsın. Vergi orqanları vergi ödəyicisinin fəaliyyətini yalnız son 3 təqvim ili üzrə yoxlamaq hüququna malikdir. Rəhbərlik hesab edir ki, Bank ödəməli olduğu bütün vergi öhdəliklərini yerinə yetirilib və buna görə maliyyə hesabatlarında hər hansı potensial zərərlər üçün ehtiyat yaradılmamışdır.

Pensiya və təqaüd planları

İşçilər Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə və qaydalarına müvafiq olaraq təqaüd müavinətləri alır. 31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixinə Bankın hazırkı və yaxud keçmiş işçiləri üçün heç bir əlavə təqaüdlər, təqaüd sonrası tibbi xidmət, sığorta və ya kompensasiyalar üzrə öhdəliyi yoxdur.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

27. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

BMS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Bankın birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə ortaqlar nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (a) və ya (ç) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (ç) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- İş müddəti bitdikdən sonra Bankın keçmiş işçiləri və ya Bankın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Ehtimal edilən hər hansı bir əlaqəli tərəfi nəzərə alarkən, əlaqənin tək cəmi hüquqi formasına deyil həmçinin mahiyyətinə diqqət yetirilir. Bankın 31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərə verilən kreditlər		4,259		3,642
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	174		189	
Banklardan alınacaq vəsaitlər		3,233		6,411
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	686		1	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	-		-	
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər		803		4,005
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		4,005	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	-		-	
Müştəri hesabları		4,727		276
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	126		7	
İkinci dərəcəli borclar		3,443		2,422
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	3,443		2,422	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	-		-	
İstifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə şərti öhdəliklər		98		97
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	40		81	

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə bitən il üzrə məcmu gəlir hesabatına aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Faiz gəliri		1,879		1,283
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	26		8	
Faiz xərcləri		(785)		(364)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	(635)		(362)	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	(11)		-	
Haqq və komissiya gəliri		(54)		(55)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	(1)		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	-		-	
Əməliyyat xərcləri		(2,643)		(1,295)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	(16)		(10)	
Rəhbərliyin əsas işçilərinin kompensasiyası		(1,145)		(738)
- qismüddətli ödəmələr (əmək haqları və mükafatlar, vergilər və social sığorta xərcləri, işçilərin digər kompensasiyaları)	(761)		(591)	

28. SEQMENT ÜZRƏ HESABAT

Seqment üzrə məlumatın təqdim edilməsi üçün Bank ilk növbədə biznes seqmenti üzrə ikinci növbədə isə coğrafi seqment üzrə məlumatı əks etdirir.

Biznes seqmentləri

Bank iki əsas biznes seqmenti əsasında təşkil edilmişdir:

- Fərdi bankçılıq – fərdi bank xidmətləri, fərdi müştərilərin cari hesabları, cari əmanətlər, müddətli əmanətlər, investisiya əmanət məhsulları, depozitari xidmətləri, kredit və debet kartları, istehlak və ipoteka kreditləri.
- Korporativ bankçılıq – birbaşa debet xidmətləri, cari hesablar, əmanətlər, overdraft, kredit və digər kredit vasitələri, xarici valyuta və derivativ məhsulları.

Biznes seqmentləri arasında əhəmiyyətli gəlir və ya xərclərin axını mövcud deyil. Daxili dövriyyələr və transfer qiyməti üzrə düzəlişlər təqdim edilən hər bir seqmentdə nəzərə alınmışdır. Gəlir üzrə pay bölgüsü müqavilələri məntiqli əsasda xarici müştəri gəlirlərinin biznes seqmentləri üzrə yerləşdirmək üçün istifadə edilir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bu biznes üzrə seqment məlumatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Təyin edilməmiş	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
Faiz gəlirləri	35	1,840	4	1,879
Faiz xərcləri	(46)	(739)	-	(785)
Faiz gəliri yaradan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları	-	136	-	136
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	-	-	16	16
Haqq və komissiya gəlirləri	20	8	-	28
Haqq və komissiya xərcləri	(39)	(15)	-	(54)
Digər gəlir	-	26	-	26
Cəmi əməliyyat gəlirləri	(30)	1,256	20	1,246
Əməliyyat xərcləri	(50)	(2,588)	(5)	(2,643)
Əməliyyat zərəri	(80)	(1,332)	15	(1,397)
Mənfəət vergisi xərci	(2)	(111)	-	(113)
Xalis zərər	(82)	(1,443)	(15)	(1,510)
Seqment aktivləri	588	30,885	67	31,540
Seqment öhdəlikləri	173	9,128	20	9,321
Digər seqment vahidləri				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə dəyərsizləşmə və amortizasiya xərcləri	-	-	104	104
Müştərilərə verilən kreditlər	1,297	2,962	-	4,259
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	1,932	1,932
Müştəri hesabları	3,384	1,343	-	4,727
	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Təyin edilməmiş	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
Faiz gəlirləri	8	1,159	116	1,283
Faiz xərcləri	(2)	(362)	-	(364)
Faiz gəliri yaradan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları	-	189	-	189
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	-	-	(30)	(30)
Haqq və komissiya gəlirləri	2	48	-	50
Haqq və komissiya xərcləri	(3)	(52)	-	(55)
Derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir	-	-	7	7
Digər gəlir	-	-	58	58
Cəmi əməliyyat gəlirləri	5	982	151	1,138
Əməliyyat xərcləri	(8)	(1,170)	(117)	(1,295)
Əməliyyat zərəri	(3)	(188)	34	(157)
Mənfəət vergisi xərci	-	(5)	-	(5)
Xalis zərər	(3)	(193)	34	(162)
Seqment aktivləri	90	13,115	1,313	14,518
Seqment öhdəlikləri	42	6,133	614	6,789
Digər seqment vahidləri				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə dəyərsizləşmə və amortizasiya xərcləri	-	-	72	72
Müştərilərə verilən kreditlər	202	3,440	-	3,642
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	145	145
Müştəri hesabları	13	263	-	276

Bankın aktivləri əsasən Azərbaycan Respublikasında yerləşdirilmiş və onun xalis zərərinin və məcmu gəlirinin əsas hissəsi Azərbaycan Respublikasında aparılan əməliyyatlardan yaranmışdır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

29. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri BMS 32 “Maliyyə Alətləri: Qeyd və Təqdimat”, BMHS 7 “Maliyyə alətləri: Təqdim edilmə” və BMS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartlarına uyğun olaraq təqdim edilmişdir. Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə vasitəsinin mübadilə edilə bildiyi məbləği təşkil edir və ən yaxşı olaraq bazar qiyməti ilə sübut edilir. Burada təqdim edilən təxminlər Bankın maliyyə alətini bazar vasitəsilə tam və ya qismən dəyişdirdiyi zaman əldə edəcəyi məbləğlərdən fərqli ola bilər.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyəri ilə balans üzrə qalıq dəyərləri arasındakı müqayisə aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	13,529	13,529	1,550	1,550
Banklardan alınacaq vəsaitlər	3,233	3,233	6,411	6,411
Digər banklara verilmiş kreditlər	5,009	5,009	2,500	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,259	4,259	3,642	3,642
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	2,999	2,999	-	-

30. TƏNZİMLƏMƏ MƏSƏLƏLƏRİ

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş kəmiyyət ölçüləri tələb edir ki, Bank aşağıdakı cədvəldə göstərilən qaydada ümumi (10%) və 1-ci dərəcəli kapitalın (5%) risk dərəcələri üzrə qiymətləndirilmiş aktivlərinə qarşı minimal nisbət və əmsallarını saxlamaq üçün, kapitalın adekvatlığını təmin etsin.

Kapitalın adekvatlığı əmsalı Bazel Komitəsinin təsdiq edilmiş prinsipləri əsasında ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar çıxılmaqla aktivlərə və balansdan kənar öhdəliklərə aşağıdakı risk dərəcələrini tətbiq etməklə hesablanmışdır:

Ehtimal	Mövqeyin təsviri
0%	Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər
0%	Dövlət qiymətli kağızları Azərbaycan Manatı ilə
20%	1 ilə qədər müştərilərə verilmiş kreditlər və avans ödənişləri
100%	Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (50% əhatə edən yaşayış məqsədli ipoteka kreditlər istisna olmaqla)
100%	Digər aktivlər
50%	Ödəniş müddəti 1 ildən artıq olan öhdəliklər və şərti öhdəliklər
100%	Təminatlar

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bankın Kapitalın Müvafiqliyi məqsədli və 1-ci dərəcəli kapital üzrə ümumi məbləği 159,41% əmsalı ilə 21,959 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bankın Kapitalın Müvafiqliyi məqsədli və 1-ci dərəcəli kapital üzrə ümumi məbləği 70,93% əmsalı ilə 7,597 AZN olmuşdur.

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	23,815	7,815
Xalis zərər	(1,510)	(162)
Vergilər	(346)	(56)
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	21,959	7,597
2-ci dərəcəli kapital		
Cari gəlirlər	-	-
Ehtiyatlar	-	136
Subordinasiya borc öhdəliyi	2,932	2,403
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	2,932	2,539
Cəmi məcmu kapital	24,891	10,136
Risk üzrə ölçülmüş aktivlər:		
Çıxılmalar	15,614	14,290
Cəmi risk üzrə ölçülmüş aktivlər:	15,614	14,290
Risk üzrə ölçülmüş aktivlərin faizi kimi ifadə edilmiş cəmi kapital ("cəmi kapital əmsalı")	159.41%	70.93%

31. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə edilməsində Bankın məqsədləri Bankın fəaliyyətinin davam etmək qabiliyyətini qorumaq və kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq üçün kafi kapital bazasını saxlamaqdır.

Səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatında göstəriləndiyi kimi buraxılmış kapital və bölüşdürülməmiş mənfəət daxil olmaqla, Bankın kapital strukturu Bank kapitalının sahibkarlarına aid olan borc və kapitalından ibarətdir.

İdarə Heyəti kapital strukturunu davamiyyət əsasında nəzərdən keçirir. Bu təhlilin bir hissəsi kimi, Rəhbərlik kapitalın dəyərini və kapitalın hər növü üzrə əlaqəli riskləri nəzərdə tutur. Rəhbərliyin tövsiyələrinə əsaslanaraq, Bank onun tam kapital strukturunu dividendlərin ödənilməsi, yeni səhmlərin buraxılması eləcə də yeni borcların buraxılması və ya mövcud olan borcların ödənilməsi üzrə tarazlamadır.

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Bankın fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi Bank əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Bankın əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski

Bank rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risk idarəetmə sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Bank rəhbərliyi risk idarəetmə komitəsi yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Bankı ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risk idarəetmə qrupu vasitəsilə Bank rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Bank kredit riskinə məruz qalır ki, bu zaman maliyyə alətinə tərəf olan bir iştirakçı öz öhdəliyini yerinə yetirə bilmir və digər tərəf buna görə maliyyə zərərinə uğrayır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maksimum risk

Bankın məruz qaldığı maksimum kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimum həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ əvəzləşdirmələr və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərində bərabərdir. Maliyyə qarantiyaları və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimum həddi, bu qarantiyalar üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Maksimum risk	Xalis risk	Alınmış girovlar	31 dekabr 2009-cu il Əvəzləşdirmədən və alınmış girovlardan sonra xalis risk
Banklardan alınacaq vəsaitlər	3,233	3,233	-	3,233
Digər banklara verilmiş kreditlər	5,009	5,009	-	5,009
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,259	4,259	(4,227)	32
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	2,999	2,999	-	2,999

	Maksimum risk	Xalis risk	Alınmış girovlar	31 dekabr 2008-ci il Əvəzləşdirmədən və alınmış girovlardan sonra xalis risk
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6,411	6,411	-	6,411
Digər banklara verilmiş kreditlər	2,500	2,500	-	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	3,778	3,778	(3,778)	-
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-

Maliyyə aktivləri cari kredit qabiliyyəti üzrə bölüşdürülüb, onlar beynəlxalq təşkilat tərəfindən buraxılmışdır. Ən yüksək dərəcə AAA-dır. İnvestisiya kimi təsnifləşdirilən maliyyə aktivlərinin dərəcəsi AAA-dan BBB-ya qədərdir. BBB-dan aşağı dərəcəli maliyyə aktivləri spekulyativ alətlər kimi təsnifləşdirilir.

	31 dekabr 2009-cu il						Cəmi
	AAA	AA	A	BBB	>BBB	Dərəcəsiz	
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-	1,700	1,533	3,233
Digər banklara verilmiş kreditlər	-	-	-	-	1,500	3,509	5,009
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	-	4,259	4,259
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-	-	2,999	2,999

	31 dekabr 2008-ci il						Cəmi
	AAA	AA	A	BBB	>BBB	Dərəcəsiz	
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-	1,606	4,805	6,411
Digər banklara verilmiş kreditlər	-	-	-	-	1,000	1,500	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	-	3,642	3,642
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-	-	-	-

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bank sənayesi əsasən maliyyə aktivləri və şərti öhdəlikləri üzrə kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma Azərbaycan Respublikasında toplanır. Məruz qalmanın mütəmadi olaraq monitorinqi keçirilir ki, kredit məhdudlarının və Bank tərəfindən qurulmuş kredit qabiliyyəti üzrə risklərin idarə edilməsi prinsiplərinin pozulmayacağından əmin olsun.

Aşağıdakı cədvəl dəyərlərində azalma yaranan aktivlərin və eləcə də ödəmə tarixlərinə görə aktivlərin təsnifləşdirilməsini təqdim edir:

	Cari və dəyərində azalma qeyd edilməyən	Vaxtı keçmiş lakin dəyərində azalma yaranmayan aktivlər			Bir ildən artıq	Dəyərində azalma qeyd edilən aktivlər	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
		0-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 aydan 1 ilə kimi			
Banklardan alınacaq vəsaitlər	3,233	-	-	-	-	-	3,233
Digər banklara verilmiş kreditlər	5,009	-	-	-	-	-	5,009
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,259	-	-	-	-	-	4,259
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	2,999	-	-	-	-	-	2,999

	Cari və dəyərində azalma qeyd edilməyən	Vaxtı keçmiş lakin dəyərində azalma yaranmayan aktivlər			Bir ildən artıq	Dəyərində azalma qeyd edilən aktivlər	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
		0-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 aydan 1 ilə kimi			
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6,411	-	-	-	-	-	6,411
Digər banklara verilmiş kreditlər	2,500	-	-	-	-	-	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	202	3,440	-	-	-	-	3,642
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-	-	-	-

Coğrafi konsentrasiya

AÖİK həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarəedilməsinə və bu risklərin Bankın fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Banka Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2009-cu il tarixinə Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	12,840	3	686	13,529
Banklardan alınacaq vəsaitlər	3,233	-	-	3,233
Digər banklara verilmiş kreditlər	5,009	-	-	5,009
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,259	-	-	4,259
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	2,999	-	-	2,999
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	28,340	3	686	29,029
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	803	-	-	803
Müştəri hesabları	4,727	-	-	4,723
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	3,443	3,443
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	5,530	-	3,443	8,973
XALIS MÖVQE	22,810	3	(2,757)	20,056

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
 (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2008-ci il tarixinə Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	1,535	12	3	1,550
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6,412	-	-	6,412
Digər banklara verilmiş kreditlər	2,500	-	-	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	3,642	-	-	3,642
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	14,089	12	3	14,104
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	-	4,005	4,005
Müştəri hesabları	276	-	-	276
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	2,422	2,422
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	276	-	6,427	6,703
XALIS MÖVQE	13,813	12	(6,424)	7,401

Likvidlik riski

Likvidlik riski depozitlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatan maliyyə alətləri ilə əlaqədar digər maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət olub-olmaması deməkdir.

Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi (“AÖİK”) belə tipli riskləri ödəmə tarixi təhlillərin vasitəsilə, Bankın gələcək dövr üzrə strategiyasını təyin edərək, idarə edir. Cari likvidlik AÖİK tərəfindən idarə edilir, hansı ki, cari likvidlik təminatı və pul vəsaitlərin hərəkəti optimizasiyası üzrə pul bazarı ilə əməkdaşlıq edir.

Likvidlik riskini idarə etmək məqsədilə Bank müştəri və bank əməliyyatları üzrə pul vəsaitləri hərəkətinin, aktiv/öhdəliklərin idarəetmə prosesinin hissəsi kimi, gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini keçirir. Rəhbərlik depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətində və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər institutlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Aşağıdakı cədvəllərdə likvidlik və faiz dərəcələri risklərinin təhlili təqdim edilmişdir. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

- Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri üzrə müqaviləyə əsasən başa çatma müddətinə uyğun diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini (həm əsas borc həm də faizlər) nəzərə almaqla qalan günlərin sayına uyğun Bankın bu öhdəliyi ödəməli olduğu ən tez tarix istifadə edilmiş; və
- Qeyri-derivativ maliyyə aktivləri üzrə diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini və bu aktivlər üzrə qazanılacaq faiz məbləğlərini də nəzərə almaqla (Bankın pul hərəkətlərinin başqa tarixdə baş verəcəyini əvvəlcədən bildiyi hallar istisna olmaqla) hesablanmışdır.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	402	2,429	402	-	-	-	3,233
Digər banklara verilmiş kreditlər	1,109	1,000	2,900	-	-	-	5,009
Müştərilərə verilmiş kreditlər	920	272	2,395	672	-	-	4,259
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	2,999	-	-	-	-	2,999
Cəmi sabit faiz gəliri yaradan aktivlər	2,431	6,700	5,697	672	-	-	15,500
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dakı vəsaitlər	13,525	-	-	-	-	4	13,529
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	15,956	6,700	5,697	672		4	29,029
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	803	-	-	-	-	-	803
Müştəri hesabları	100	559	2,864	1,036	-	-	4,559
Subordinasiya borc öhdəliyi	-	-	-	-	3,443	-	3,443
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	903	559	2,864	1,036	3,443	-	8,805
Müştəri hesabları	168	-	-	-	-	-	168
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	1,071	559	2,864	1,036	3,443	-	8,973
Likvidlik boşluğu	14,885	6,141	2,833	(364)	(3,443)		
Faiz dərəcəsi boşluğu	1,528	6,141	2,833	(364)	(3,443)		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	1,528	7,669	10,502	10,138	6,695		
Ümumi aktivlərə nisbətən məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	5%	24%	33%	32%	21%		
	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dakı vəsaitlər	-	1,272	-	-	-	-	1,272
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	5,211	-	-	-	-	5,211
Digər banklara verilmiş kreditlər	2,000	500	-	-	-	-	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,434	-	1,513	695	-	-	3,642
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi sabit faiz gəliri yaradan aktivlər	3,434	6,983	1,513	695	-	-	12,625
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dakı vəsaitlər	270	-	-	-	-	8	278
Banklardan alınacaq vəsaitlər	1,200	-	-	-	-	-	1,200
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	4,904	6,983	1,513	695	-	8	14,103
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	-	4,005	-	-	-	4,005
Müştəri hesabları	-	-	193	-	-	-	193
Subordinasiya borc öhdəliyi	-	-	-	-	2,422	-	2,422
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	-	-	4,198	-	2,422	-	6,620
Müştəri hesabları	83	-	-	-	-	-	83
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	83	-	4,198	-	2,422	-	6,703
Likvidlik boşluğu	4,821	6,983	(2,685)	695	(2,422)		
Faiz dərəcəsi boşluğu	3,434	6,983	(2,685)	695	(2,422)		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	3,434	10,417	7,732	8,427	6,005		
Ümumi aktivlərə nisbətən məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	24%	72%	53%	58%	41%		

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bank faiz gəliri yaradan aktivlərin və faiz xərci yaradan öhdəliklərin çoxusu müəyyən faiz dərəcəsini daşıyır.

Aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətləri, həmçinin faiz hesablanan öhdəliklərinin ödəniş vaxtı çatdıqda qəbul edilən dəyerdə dəyişdirilməsi imkanları Bankın likvidliyinin, eləcə də faiz dərəcələrinin və valyuta məzənnəsinin dəyişkənliyinə nə dərəcədə həssas olmasının müəyyən edilməsində mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Likvidlik və faiz dərəcəsi üzrə təhlillər BMHS 7 standartına müvafiq olaraq aşağıda göstərilən cədvəllərdə təqdim edilmişdir. Bu cədvəllərdə əks edilən məbləğlər maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən məbləğlərlə uyğun deyil, ona görə ki, aşağıdakı təqdimat maliyyə öhdəliklərinin maliyyə vəziyyəti hesabatında effektiv faiz metodu əsasında təqdim edilmiş ümumi müqavilə üzrə qalıq ödənişlərini (faizlərin ödənişi daxil olmaqla) əks etdirən ödəniş müddətlərinin təhlillərini əhatə edir.

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	2.0%	803	-	-	-	-	-	803
Müştəri hesabları	13.4%	97	569	3,203	1,265	-	-	5,134
Subordinasiya borc öhdəliyi	14.0%	-	-	-	-	5,927	-	5,927
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		900	569	3,203	1,265	5,927	-	11,864
Müştəri hesabları		168	-	-	-	-	-	168
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		1,068	569	3,203	1,265	5,927	-	12,032

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	10.0%	-	-	4,200	-	-	-	4,200
Müştəri hesabları	12.2%	-	-	220	-	-	-	220
Subordinasiya borc öhdəliyi	14.0%	-	-	-	-	4,122	-	4,122
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		-	-	4,420	-	4,122	-	8,542
Müştəri hesabları		83	-	-	-	-	-	83
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		83	-	4,420	-	4,122	-	8,625

Bazar riski

Bazar riskinə, faiz dərəcəsində, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Bankın məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. 2008-ci ildə əhəmiyyətli bu risklərin Bank tərəfindən qiymətləndirilməsində və Bankın məruz qaldığı bazar risklərində dəyişikliklər olmamışdır.

AÖİK Bankı müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. AÖİK eləcə də Bankın cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Bankın kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsini daşıyır. Bank onun faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitlərini axımına məruz qalmadığını hesab edir.

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Faiz dərəcəsi riski

Bank faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. Bankın İdarə Heyəti, Bankın cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Bankın həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri				
Banklardan alınacaq vəsaitlər	32	(32)	16	(16)
Digər banklara verilmiş kreditlər	50	(50)	25	(25)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	43	(43)	36	(36)
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiyalar	30	(30)	-	-
Maliyyə öhdəlikləri				
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	8	(8)	40	(40)
Müştəri hesabları	47	(47)	3	(3)
Subordinasiya borc öhdəliyi	34	(34)	24	(24)
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	244	(244)	144	(144)

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Bankın maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

İdarə Heyəti valyuta məzənnələrinə həddlər qoyur, və bu Banka milli valyutanın xarici valyutaya məzənnəsinə qarşı dəyişmələr nəticəsində zərərlərin azaldılmasına imkan yaradır. ARMB-ın minimum tələblərinə cavab vermək məqsədilə AÖİK Bankın açıq balans mövqeyin gündəlik monitorinqini keçirir. Bu məhdudiyətlər eləcə də ARMB-nın tələblərinə uyğunlaşdırılmışdır.

Bankın xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	AVRO	Digər valyutalar	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	12,715	789	18	7	13,529
Banklardan alınacaq vəsaitlər	1,700	1,533	-	-	3,233
Digər banklara verilmiş kreditlər	4,206	803	-	-	5,009
Müştərilərə verilmiş kreditlər	2,408	1,851	-	-	4,259
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiyalar	2,999	-	-	-	2,999
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	24,028	4,976	18	7	29,029
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	803	-	-	803
Müştəri hesabları	3,858	862	-	7	4,727
Subordinasiya bərc öhdəliyi	-	3,443	-	-	3,443
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	3,858	5,108	-	7	8,973
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	20,170	(132)	18	-	20,056

	AZN	ABŞ dolları	AVRO	Digər valyutalar	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	255	1,283	12	-	1,550
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	6,411	-	-	6,411
Digər banklara verilmiş kreditlər	2,500	-	-	-	2,500
Müştərilərə verilmiş kreditlər	3,642	-	-	-	3,642
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-	-
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	6,397	7,694	12	-	14,103
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	4,005	-	-	4,005
Müştəri hesabları	276	-	-	-	276
Subordinasiya bərc öhdəliyi	-	2,422	-	-	2,422
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	276	6,427	-	-	6,703
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	6,121	1,267	12	-	7,400

“BANK VTB (AZƏRBAYCAN)” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Bankın ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Banka təsirini təhlil edərkən istifadə olunur. Həssaslıq analizi xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilən kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilən kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq analizinə daxil edilir.

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	(14)	14	127	(127)

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	2	(2)	1	(1)

Həssaslıq analizinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq analizində Bankın aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Bankın maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Bankı qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər balansda bazar dəyəri ilə göstərilədiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq analizinin digər məhdudiyyətlərindən biri Bankın təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.